

**STRATEŠKI PLAN
MINISTARSTVA FINANCIJA
2011. – 2013.**

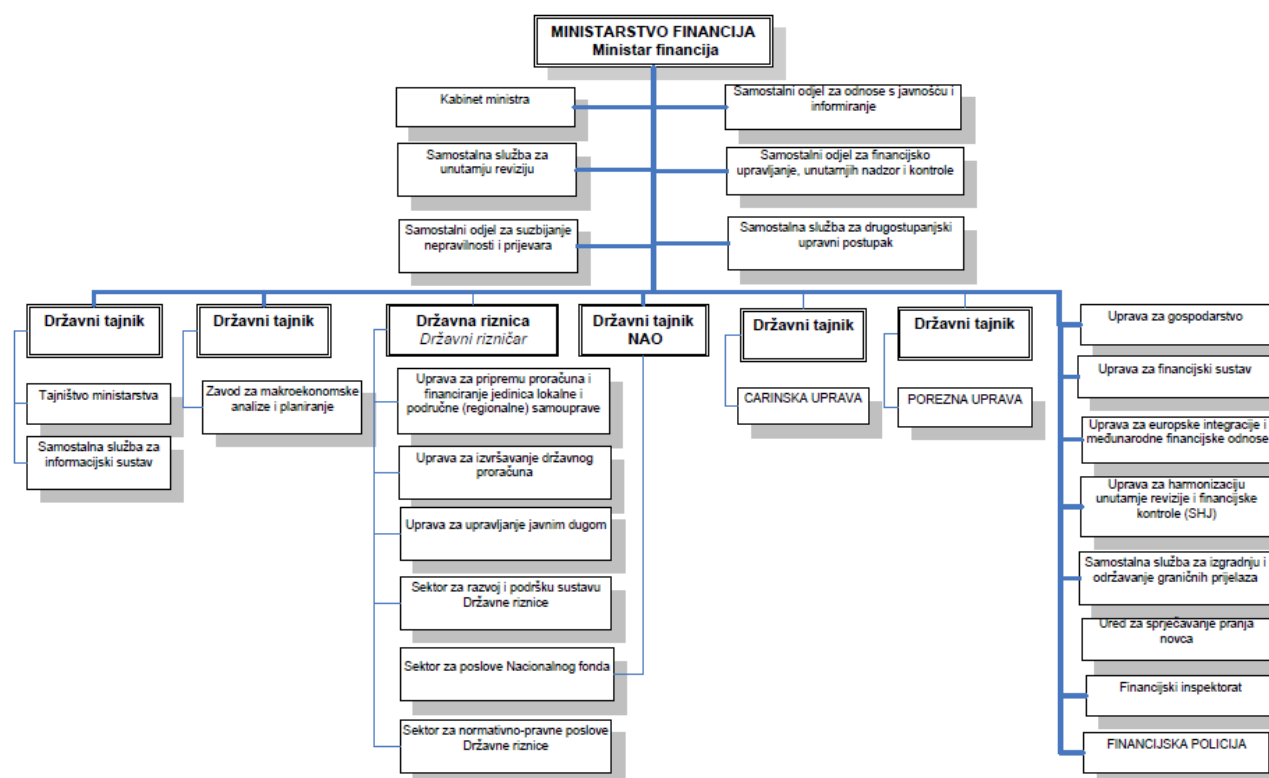
Uvod

Ministarstvo financija odgovorno je za pripremu i provođenje vladine fiskalne politike. Njegovi su ciljevi pridonositi stabilnom rastu gospodarstva, povećanju prosperiteta, te kvalitete života i zaposlenosti za sve hrvatske građane.

Jedan od najvažnijih zadataka Ministarstva je učinkovito upravljanje javnim financijama. Učinkovitim upravljanjem javnim financijama osigurava se sveukupna fiskalna disciplina koja je neophodna za makroekonomsku stabilnost. Mjere učinkovitog upravljanja javnim financijama usmjerene su na jačanje fiskalne kontrole i poboljšanje međusektorske alokacije sredstava te na osiguranje veće fleksibilnosti za učinkovito upravljanje i razvoj sustava odgovornosti za rezultate.

Shematski prikaz Ministarstva financija

Unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija – Uredba o unutarnjem ustrojstvu MF (NN, 43/05, 114/05, 14/06, 138/06, 127/07, 14/08, 27/08, 29/09)

Ministarstvo financija u organizacijskom smislu sastoji se od šest dijelova:

Ministarstvo financija, Carinska uprava, Porezna uprava, Financijska policija, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa EU i Agencija za reviziju sustava provedbe programa EU.

MINISTARSTVO FINANCIJA

Ključni poslovi Ministarstva financija odnose se na: pripremu državnog proračuna, upravljanje proračunskim prihodima i rashodima odnosno novcem poreznih obveznika, makroekonomske analize i prognoze, upravljanje portfeljem javnog duga, suradnja s međunarodnim financijskih institucijama, odgovornost za poreznu i carinsku politiku, praćenje kretanja i unapređenje financijskog sustava, razvoj, unapređenje i koordinacija sustava politike koncesija, poduzimanje mjera za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma, nadzor i inspekcijski poslovi u području poreza, carina i drugih javnih prihoda, deviznog i vanjskotrgovinskog poslovanja, izgradnja i održavanje graničnih prijelaza, uspostava i razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, na državnoj i lokalnim razinama, financijsko upravljanje u okviru decentraliziranog sustava provedbe pomoći Europske zajednice Hrvatskoj.

POREZNA UPRAVA

Osnovna zadaća Porezne uprave primjena je poreznih propisa u provođenju postupaka utvrđivanja, nadzora i naplate poreza te primjena propisa o plaćanju obveznih doprinosa.

Najvažniji zadaci Porezne uprave su: zaprimanje poreznih prijava, bilježenje poreznih obveza u poreznom knjigovodstvu, naplata i povrat poreza, utvrđivanje pravodobnosti, zakonitosti i pravilnosti podnijetih poreznih prijava, utvrđivanje porezne osnovice i porezne obveze, provođenje poreznog nadzora, provođenje ovrhe radi naplate poreznog duga.

Zakonom o osobnom identifikacijskom broju znatno je proširen djelokrug rada Porezne uprave. Odredbama navedenog zakona u nadležnost Porezne uprave propisuju se postupci određivanja i dodjeljivanja osobnoga identifikacijskog broja, vođenja evidencije o osobnom identifikacijskom broju te obavljanja svih ostalih poslova vezanih uz postupke određivanja i dodjeljivanja osobnog identifikacijskog broja.

Porezna uprava poslove iz svog djelokruga obavlja u Središnjem uredu u Zagrebu i 20 područnih ureda koji u svojem sastavu imaju 122 ispostave.

CARINSKA UPRAVA

Carinska uprava obavlja poslove obračuna carine, trošarina, poreza na dodanu vrijednost i drugih propisanih davanja te provođenja mjera osiguranja naplate. Carinska uprava također provodi mjere carinske provjere i porezni nadzor nad carinskim i trošarinskim obveznicima. U sklopu carinskog nadzora provode se

naknadne kontrole koje obuhvaćaju provjeru svih činjenica bitnih za carinjenje odnosno oporezivanje robe.

Carinsku upravu čine Središnji ured sa sjedištem u Zagrebu, te 17 carinarnica kao unutarnje ustrojstvene jedinice.

FINANCIJSKA POLICIJA

Temeljna zadaća Financijske policije je: provođenje financijskog nadzora radi snaženja financijske discipline obveznika javnih davanja suzbijanje neslužbenog gospodarstva, odnosno sive ekonomije i sprečavanje izbjegavanja plaćanja proračunskih obveza u cilju ostvarivanja proračunskih prihoda.

Financijska policija provodi financijski nadzor zakonitosti, pravilnosti i pravodobnosti obračuna, prijava i uplata proračunskih prihoda i naknada propisanih posebnim zakonima. Financijska policija posebice nadzire:

1. proizvodnju i promet naftnih derivata, duhanskih proizvoda, piva, alkohola, kave i bezalkoholnih pića u cilju utvrđivanja pravilnosti obračuna i pravodobnosti uplate posebnog poreza
2. izvršavanje obveze obračuna i uplate doprinosa za obvezna osiguranja,
3. izvršavanje obveza prema proračunu preuzetih koncesijskim ugovorima ili ugovorima o zakupu.

SREDIŠNJA AGENCIJA ZA FINANCIRANJE I UGOVARANJE PROGRAMA EU (SAFU)

U decentraliziranom sustavu upravljanja fondovima Europske unije SAFU ima ulogu provedbene agencije, što znači da je nadležna za financiranje, ugovaranje, plaćanje i nadzor provedbe programa i projekata Europske unije, u kojima su upravljanje i odgovornost preneseni na Republiku Hrvatsku. SAFU je glavni promotor pravila i procedura Europske unije u procesu nabave i poveznica između Delegacije Europske komisije u Hrvatskoj i drugih javnih tijela. SAFU prosljeđuje tehničku proceduru resornim ministarstvima odnosno tijelima državne uprave. Voditelji projekata i Jedinice za provedbu projekta u svim tijelima državne uprave odgovorne su SAFU.

AGENCIJA ZA REVIZIJU SUSTAVA PROVEDBE PROGRAMA EUROPSKE UNIJE (ARPA)

ARPA je odgovorna za potvrđivanje djelotvornog i dobrog rada sustava upravljanja i kontrole odnosno provodi ulogu vanjske revizije u sustavu EU fondova.

Agencija izrađuje i provodi strateške i godišnje planove ovjeravanja i revizije poslovanja svih tijela zaduženih i uključenih u sustav provedbe programa Europske unije, ispituje i potvrđuje djelotvornost rada sustava upravljanja i kontrole u tijelima za provedbu programa Europske unije, s ciljem osiguravanja namjenskog korištenja sredstava Europske unije. Također ispituje i potvrđuje pouzdanost računovodstvenih podataka, daje preporuke za unapređenje poslovanja u provedbi programa Europske unije i prati njihovu provedbu. Agencija surađuje s tijelima za provedbu programa Europske unije, provjerava usklađenost izvješća o provedbi programa Europske unije

s propisima Europske unije te izrađuje i dostavlja potvrde, mišljenja i izvješća o reviziji provedbe programa Europske unije Dužnosniku nadležnom za akreditaciju, Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje, Europskoj komisiji i drugim korisnicima.

2. Vizija

Stabilan gospodarski rast i razvoj u stabilnom makroekonomskom okruženju.

3. Misija

Ministarstvo financija razvija i provodi Vladinu fiskalnu i ekonomsku politiku, učinkovito prikuplja i dodjeljuje proračunska sredstva te na taj način pridonosi društveno-ekonomskom razvoju zemlje i stvaranju društva u kojem svaki građanin ima preduvjete za bolju kvalitetu života.

4. Ciljevi

Opći cilj 1. Makroekonomska i gospodarska stabilnost

Posebni cilj 1.1. Učinkovito upravljanje javnim financijama

Posebni cilj 1.2. Pravedno i učinkovito prikupljanje poreznih prihoda

Posebni cilj 1.3. Učinkovito prikupljanje carinskih prihoda, zaštita tržišta i društva te olakšavanje trgovine

Posebni cilj 1.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije

Opći cilj 1. Makroekonomska i gospodarska stabilnost

Stabilnost javnih financija temelj je makroekonomske stabilnosti. Veličina državnog sektora, njegova snaga i uspješnost te transparentnost i učinkovitost upravljanja javnim financijama također određuju dinamiku gospodarskog rasta.

Makroekonomska i gospodarska stabilnost ostvarit će se učinkovitim upravljanjem javnim financijama kroz daljnje unaprjeđenje proračunskih procesa, fiskalnu konsolidaciju i učinkovito upravljanje javnim dugom, jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola i unutarnje revizije te razvojem makroekonomske statistike. Pozitivan doprinos gospodarskoj aktivnosti očekuje se i od daljnjeg provođenja strukturnih reformi, koje bi, poboljšanjem poslovne klime, trebale pozitivno utjecati na jačanje privatnog sektora. Ujedno, nastavak provođenja postojeće fiskalne politike trebao bi osloboditi dodatni prostor privatnom sektoru.

Pravedno i učinkovito prikupljanje fiskalnih prihoda također će pridonijeti stabilnosti javnih financija, a prvenstveno će biti usmjereno na povećanje razine poštivanja poreznih propisa i propisa o plaćanju drugih obveznih javnih davanja kao i na unaprjeđenje kvalitete pružanja usluga poreznim obveznicima.

U kontekstu pristupanja Europskoj uniji, od iznimne će važnosti biti jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije te je cilj u predstojećem razdoblju u što većoj mjeri iskoristiti dodijeljena sredstva što će se ostvariti uspostavljanjem i dobivanjem dozvole za rad svih institucija predviđenih u provedbi IPA i budućih fondova Europske unije, kvalitetnom pripremom projekata u iznosu iznad dodijeljenih alokacija, učinkovitom implementacijom projekata i kvalitetnim financijskim upravljanjem, kvalitetnom pripremom programskih dokumenata za korištenje budućih sredstava Europske unije, kao i sustavnom i koordiniranom edukacijom o korištenju sredstava Europske unije tijela uključenih u sustav upravljanja i ostalih potencijalnih korisnika sredstava. Nadalje, tijekom predstojećeg razdoblja potrebno je podizati svijest ljudi i informirati javnost o mogućnostima korištenja sredstava programa Europske unije.

Posebni cilj 1.1. Učinkovito upravljanje javnim financijama

Bez kontinuiranog unapređivanja upravljanja javnim financijama i osiguranja dosljednosti reformi postoji rizik od fiskalnih stresova i drugih mogućih te neočekivanih negativnih iznenađenja. Stoga se, na državnoj razini mora osigurati sveukupna fiskalna disciplina koja je neophodna za makroekonomsku stabilnost. Da bi se to postiglo, potrebno je nastaviti s provedbom sveobuhvatnih i detaljnih makroekonomskih analiza i izrađivati višegodišnji proračunski okvir koji će omogućiti postizanje održivosti postojećih programa i politike javnog duga. Nadalje, mora se osigurati učinkovita alokacija resursa između ministarstava i tijela državne uprave, odnosno alokacija resursa u skladu sa strateškim prioritetima. U konačnici, na programskoj/upravljačkoj razini nužno je uskladiti dodijeljena proračunska sredstva i provedbenu učinkovitost ostvarenje čega zahtijeva postizanje ravnoteže između fleksibilnosti pri izvršavanju proračuna i proračunskih ograničenja. Mjere provedbe toga cilja trebaju biti usmjerene na jačanje fiskalne kontrole i poboljšanje

međusektorske alokacije sredstava te na osiguranje veće fleksibilnosti za učinkovito upravljanje i razvoj sustava odgovornosti za rezultate.

Učinkovito upravljanje proračunom jedan je od preduvjeta konsolidacije javnih financija. U uvjetima globalne ekonomske krize, koja je zahvatila i Republiku Hrvatsku te financijskih ograničenja fiskalna će politika biti usmjerena na jačanje otpornosti sustava izmijenjenim makroekonomskim uvjetima kako bi se postigla održivost proračuna i ravnoteža između poticanja gospodarstva i socijalne kohezije. Fiskalna konsolidacija i usmjerenost prema uravnoteženju proračunskih prihoda i rashoda glavna je odrednica fiskalne politike u uvjetima oporavka hrvatskoga gospodarstva.

Provođenje fiskalne konsolidacije podrazumijeva provođenje širokog spektra aktivnosti, mjera, procesa usmjerenih na učinkovito upravljanje javnim financijama i unaprjeđenjem u provođenju fiskalne politike u skladu s najboljom praksom. U tom smislu od iznimne važnosti je učinkovito provođenje svih strateških planova sadržanih u Strategiji Vladinih programa, ali i mjera iz Vladinog programa gospodarskog oporavka s kojim je ova Strategija usklađena. Učinkovito provođenje mjera iz svih resora sadržanih u ovoj Strategiji u konačnici doprinosi fiskalnoj konsolidaciji i uravnoteženju proračuna. Valja napomenuti kako provođenje fiskalne konsolidacije nije novost, već nastavak trenda započetog 2004. godine. Jedan od osnovnih pokazatelja uspješnosti provođenja procesa fiskalne konsolidacije jest smanjivanje udjela proračunskog deficita u bruto domaćem proizvodu (BDP-u). Tako je u razdoblju od početka provođenja procesa fiskalne konsolidacije, deficit proračuna opće države smanjen s oko 5% BDP u 2003. na 1,4% u 2008. sukladno metodologiji Europske unije ESA 95. Međutim, valja također napomenuti da je pod utjecajem financijske i gospodarske krize u 2009. godini došlo do nepovoljnih kretanja na prihodnoj strani proračuna što je, uz ipak značajne uštede na rashodnoj strani, proizvelo povećanje deficita na oko 4,1% BDP-a. U tim uvjetima i u pogledu još uvijek prisutnih pritisaka na javne financije, od iznimne važnosti je daljnje provođenje svih reformi koje će dati doprinos nastavku procesa fiskalne konsolidacije radi što bržeg oporavka kontinuiranog trenda smanjivanja udjela proračunskog deficita u BDP-u.

Jedna od mjera kojom se provodi fiskalna konsolidacija, a koja je u nadležnosti Ministarstva financija, donošenje je Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Zakonom o fiskalnoj odgovornosti uvode se fiskalna pravila i pravila za jačanje fiskalne discipline koja će doprinijeti osiguranju i održavanju fiskalne discipline, transparentnosti te srednjoročne i dugoročne održivosti javnih financija. U okviru ovih pravila Vlada Republike Hrvatske će u budućnosti utvrđivati i provoditi svoju fiskalnu politiku čije je jedno od obilježja smanjivanje državne potrošnje. Ovaj se Zakon ne odnosi samo na državni proračun, već i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njezine korisnike. Zakonom se naglašava odgovornost svakog korisnika za stvaranje obveza iznad visine predviđene proračunom i odgovornost čelnika za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola. Istodobno, Zakonom se jača sustav nadzora i kontrole nad trošenjem proračunskih sredstava.

Primjena fiskalnih pravila kontinuirano će se pratiti i o njima će se izvještavati polugodišnje i godišnje. Na taj način postiže se transparentnost i predvidljivost fiskalne politike.

Načini ostvarenja postavljenog cilja:

1.1.1. Unapređenje proračunskih procesa i sustava za upravljanje financijama proračunskih korisnika

Opće prihvaćena načela reforme proračunskih procesa u osnovi uvijek uključuju kvalitetnije pružanje javnih usluga, učinkovitije i bolje namjensko korištenje sredstava i veću odgovornost za provedbu strateških prioriteta. Ključne promjene u procesima planiranja proračuna potaknute su novim Zakonom o proračunu (u primjeni od početka 2009. godine).

Zakonom se uvela obveza izrade strateških planova i trogodišnje Strategije Vladinih programa te srednjoročni proračunski okvir kojim se uz proračun za jednu proračunsku godinu donose i projekcije za naredne dvije godine koje usvaja Hrvatski sabor.

Proces izrade trogodišnjih strateških planova započeo je u 2009. godini. Na temelju dostavljenih strateških planova ministarstava i drugih državnih tijela Ministarstvo financija izradilo je Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2010.-2012. Kako bi se osigurao jednoobrazan i ujednačen pristup izradi strateških planova Ministarstvo financija je drugu godinu za redom sastavilo Uputu za izradu strateških planova te pružilo podršku ministarstvima i drugim državnim tijelima održavanjem grupnih radionica (10) i individualnih konzultacija (62). Metodologija izrade strateških planova svake se godine unapređuje. U sljedećem ciklusu strateškog planiranja za razdoblje od 2012.-2014. posebna pozornost posvetit će se administrativnim kapacitetima i utvrđivanju rizika.

Strateški planovi sastoje se od: vizije, misije, općih i posebnih ciljeva, načina ostvarenja posebnih ciljeva te pokazatelja uspješnosti. U 2010. godini ozbiljnije se pristupilo utvrđivanju pokazatelja uspješnosti koji su u odnosu na prošlu godinu brojčano izraženi kroz polazne i ciljane vrijednosti. Upravo su pokazatelji osnova za uspostavu sustava praćenja ispunjavanja postavljenih ciljeva te osiguravaju informacije za redovito polugodišnje i godišnje izvještavanje o postignutim rezultatima koje započinje od 1. siječnja 2011. godine. Svrha praćenja je pravovremeno uočavanje odstupanja od plana i ocjena željenog učinka planiranih aktivnosti na postavljene ciljeve. Obveznik će na temelju prikupljenih podataka izvještavati Ministarstvo financija o uspješnosti provedbe ciljeva iz svog strateškog plana. Izvještaj o pokazateljima rezultata (output), koji se postavljaju na razini načina ostvarenja, dostavljat će se Ministarstvu financija polugodišnje i godišnje, ali se na razini obveznika može koristiti za potrebe mjesečnog odnosno kvartalnog izvještavanja. Izvještaj o pokazateljima učinka (outcome), koji se postavljaju na razini posebnih ciljeva, sastavljat će se na godišnjoj razini, a sadržavat će samo one posebne ciljeve koji imaju utvrđenu ciljanu vrijednost za tu godinu budući da ciljane vrijednosti pokazatelja učinka ne moraju nužno biti utvrđene na razini jedne godine. To mogu biti dvije odnosno tri godine ovisno o dostupnosti i složenosti prikupljanja podataka. U narednom razdoblju Ministarstvo financija razvit će sustav praćenja i izvještavanja uvođenjem web aplikacije.

Obveza je ministarstava i drugih državnih tijela imenovati odgovorne osobe za praćenje provedbe strateškog plana na razini svakog posebnog cilja i načina

ostvarenja (imenom i funkcijom). Čelnik ministarstava ili drugih državnih tijela je dužan 15 dana nakon što Vlada usvoji Strategiju Vladinih programa za 2011.-2013. donijeti odluku o imenovanju navedenih odgovornih osoba i dostaviti je Ministarstvu financija na znanje. Kako su posebni ciljevi iz strateškog plana povezani s proračunskim programima, a načini ostvarenja s aktivnostima i projektima iz financijskih planova time imenovane osobe postaju odgovorne i za provođenje programa, aktivnosti i projekata na koja su državnim proračunom alocirana sredstva.

Strateško planiranje dobiva na svom značaju tek stavljanjem u kontekst proračuna odnosno višegodišnjeg proračunskog okvira. Dakle, važno je postići međusobnu povezanost strateškog i proračunskog planiranja. Ovo povezivanje neophodno je kako bi odluke o proračunskim alokacijama transparentno odražavale strateške prioritete i ciljeve vladine politike. Strateškim planom definiraju se pravci djelovanja ministarstava i drugih državnih tijela, dok se proračunom definiraju programi, aktivnosti i projekti te osiguravaju sredstva potrebna za provedbu istih. Budući da je strateški plan nemoguće provesti bez sredstava, programe u proračunu bilo je potrebno povezati s ciljevima iz strateških planova.

Upravo zbog potrebe povezivanja strateškog i proračunskog planiranja pristupilo se poboljšanju postojeće programske i organizacijske klasifikacije. Uočeno je da državni proračun, gledano kroz programsku klasifikaciju sadrži vrlo detaljnu strukturu računa raspoređenih u 62 glavna programa, 341 program te 1907 aktivnosti i projekata kao njihovih sastavnih dijelova.

Promjene programske klasifikacije započele su u 2009. godini smanjenjem broja programa s 410 na 341. Nadalje, u 2010. godini Ministarstvo financija je u suradnji s ministarstvima i drugim državnim tijelima od dosadašnja 62 glavna programa definiralo 23 nova glavna programa, a prilikom izrade Državnog proračuna za 2011. godinu broj programa planira se smanjiti s 341 na 185. Smanjenjem broja programa povećat će se, između ostalog, i transparentnost državnog proračuna te omogućiti bolje praćenje njihove provedbe. Prilikom izrade Državnog proračuna za 2011. proračunski korisnici će za svaki program definirati ciljeve i pokazatelje uspješnosti te ih povezati s jednim ili više posebnih ciljeva utvrđenih Strategijom Vladinih programa. Tijekom 2011. godine pratit će se ostvarenje postavljenih ciljeva i evaluirati rezultati programa. Time će se utvrditi i potreba za daljnjim poboljšanjem programske klasifikacije za proračun 2012. godinu.

Također, organizacijska klasifikacija nije pratila zakonski utvrđen sustav nadležnosti, što znači da su na istoj organizacijskoj razini, razini razdjela, bila ministarstva, agencije, fondovi, komisije, inspektorati i slično. Ministarstva su ta koja definiraju javne politike, a agencije i ostali proračunski korisnici ih provode te je stoga važno da su iste subordinirane ministarstvima. Kako bi se ojačala uloga ministarstava kao koordinatora strateških ciljeva Vlade u 2010. godini broj razdjela smanjen je s 53 na 43. U narednom razdoblju analizom svrhovitosti postojeće organizacijske strukture utvrdit će se potreba za daljnjim promjenama i reorganizacijom.

Uvođenjem strateškog planiranja i višegodišnjeg proračunskog okvira posebna se pažnja posvećuje postavljenim ciljevima i praćenju njihova ispunjavanja. Do sada je izrada proračuna većinom bila usmjerena na inpute. U narednom razdoblju naglasak će biti na praćenju rezultata programa i njihova utjecaja na kvalitetu, učinkovitost i

djelotvornost u pružanju javnih usluga. Stoga će u obrazloženjima financijskih planova proračunski korisnici posebnu pažnju usmjeriti na postavljanju ciljeve koji se programima namjeravaju postići te definiranju pokazatelje uspješnosti. Već prilikom izrade Državnog proračuna za 2011. godinu proračunski korisnici razine razdjela i glava svoja obrazloženja unosit će u posebno izrađenu web aplikaciju koja će osigurati jednoobraznost i transparentnost.

Veća pažnja, 2011. godine, bit će usmjerena i na obrazloženja uz Izvještaj o izvršenju državnog proračuna. Do sada se obrazloženje izvršenja državnog proračuna temeljilo na praćenju odstupanja izvršenog u odnosu na planirano. U narednom razdoblju, korisnici državnog proračuna, obvezni su sastaviti obrazloženje izvršenja programa u kojima će naglasak biti na obrazloženju ostvarenja ciljeva i pokazatelja uspješnosti prethodno postavljenih u financijskim planovima. Navedena obrazloženja također će biti podržana web aplikacijom.

Navedene mjere unapređenja i modernizacije proračunskih procesa nije moguće u potpunosti provesti bez potpore informacijskog sustava. Upravo iz tog razloga paralelno su se uvodile promjene, kako u metodologiji proračunskih procesa, tako i unutar informacijskog sustava. Promjene informacijskog sustava obuhvaćaju informacijski sustav državne riznice, ali i informacijske sustave proračunskih korisnika. Uz navedeno, razvijale su se i druge aplikacije, primjerice za podršku izradi procjene fiskalnog učinka zakona i drugih propisa te primjene proračunskih klasifikacija u procesu pripreme i izvršavanja proračuna. Iste su povezane s informacijskim sustavom državne riznice.

Strategijom unapređenja i modernizacije procesa u sustavu državne riznice 2007.–2011. predviđena je integracija informacijskog sustava državne riznice s informacijskim sustavima za upravljanje financijama područnih riznica. Integracija sustava omogućava izravan uvid u poslovanje korisnika državnog proračuna, uvođenje sustavne kontrole i transparentnosti u stvaranju proračunskih obveza, anticipiranje buduće potrošnje, ali i efikasnost u izradi projekcija likvidnosti te upravljanju financijskim tokovima državnog proračuna. Sve ove mogućnosti učinit će izvršavanje državnog proračuna transparentnijim.

Iz navedenog jasno se ukazuju nedostaci postojećeg procesa, a to je prvenstveno nemogućnost potpunog uvida u planove za stvaranje obveza proračunskih korisnika putem informacijskog sustava državne riznice što onemogućava efikasno financijsko upravljanje. Ostali nedostaci tehničke su naravi, međutim, ništa manje bitni jer iziskuju daleko više manualnog rada, ali i veću mogućnost pogreške i uvećane troškove.

Proces integracije započeo je projektom sufinanciranim iz programa Europske unije PHARE 2006. U sklopu navedenog projekta razvio se središnji sustav – Gateway kao poveznica između informacijskih sustava proračunskih korisnika i sustava državne riznice, putem kojeg se razmjenjuju definirani dokumenti koji predstavljaju ujedno i faze stvaranja obveze (najava obveze, ugovor, narudžbenica i faktura). U sklopu projekta povezuju se informacijski sustavi za upravljanje financijama tri pilot ministarstva (Ministarstvo obrane, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Ministarstvo financija).

U sljedećoj fazi nastaviti će se rad na integraciji ostalih tijela državne uprave od kojih tijekom 2011. godine izdvajamo Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi te Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

U sklopu informacijskog sustava središnje državne riznice omogućiti će se i upravljanje matičnim podacima (MDM sustav) čime se postiže jedinstvena identifikacija i konzistentni opis poslovnih subjekata čiji podaci se izmjenjuju.

Platni promet s inozemstvom za potrebe državnog proračuna obavlja se u nekoliko poslovnih banaka i u Hrvatskoj narodnoj banci. Cilj je poslove platnog prometa s inozemstvom iz poslovnih banaka postepeno prenositi u Hrvatsku narodnu banku.

Unapređenje deviznog poslovanja uključuje izgradnju modela deviznog računa u Hrvatskoj narodnoj banci odnosno integraciju poslova deviznog platnog prometa na jednom mjestu te automatizaciju kompletnog procesa. Navedeno je podrazumijevalo iznalaženje efikasnijih tehnoloških i informacijskih te proceduralnih rješenja.

Cilj je povezati informacijski sustav državne riznice s aplikacijom za obavljanje deviznog platnog prometa HNB-a. Integracijom Ministarstva financija i Hrvatske narodne banke osigurati će se automatizam plaćanja i evidentiranja izvršenih obveza u trenutku plaćanja.

U prvoj fazi izgradnje jedinstvenog deviznog računa i automatizacije deviznog platnog prometa u HNB-u prenosi se redovni devizni račun Ministarstva financija iz poslovne banke sa svojim podračunima.

U drugoj fazi izgradnje deviznog računa u HNB-u rješavati će se automatizacija deviznog platnog prometa za proračunske korisnike koji nemaju pristup SAP sustavu državne riznice i čija sredstva nisu u potpunosti planirana u državnom proračunu (kao što su sveučilišta, fakulteti, ustanove u zdravstvu), a podmiruju svoje devizne obveze preko podračuna u okviru redovnog deviznog računa Ministarstva financija u poslovnim bankama.

1.1.2. Daljnji razvoj makroekonomskih statistika

Nastavit će se intenzivan rad na razvitku svih onih statističkih proizvoda iz domene nacionalnih računa koji podižu kvalitetu već dosad proizvedenih, objavljenih i u Eurostat dostavljenih makroekonomskih podataka.

Na svjetskoj razini, a naročito u okviru Europske unije, važnost statistike nacionalnih računa opće države i s njom povezanih statistika te zahtjevi prema njima za kvalitetne i pouzdane podatke posebno su povećani u okolnostima svjetskih ekonomskih poremećaja nastalih u 2008. godini i kasnije. U tom smislu, u 2010. godini znatno veći značaj dobiva Eurostat kao statističko tijelo Europske komisije.

U Ministarstvu financija fiskalna se statistika temelji na međunarodnim metodologijama – metodologiji statistike javnih financija Međunarodnoga monetarnog fonda GFS 2001 i europskoj statističkoj metodologiji ESA 95.

Metodologija GFS 2001 primjenjuje se od 2005. godine, dok je u ranijim godištim bila primjenjivana metodologija GFS 1986. Zahtjevi metodologije ispunjeni su u znatnoj mjeri iako još ne u potpunosti, što je uvjetovano raspoloživošću izvornih podataka.

Proces uvođenja metodologije ESA 95 u Ministarstvu financija započeo je 2005. godine, u sklopu procesa pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Razvoj se odvija u suradnji s Državnim zavodom za statistiku i Hrvatskom narodnom bankom, u skladu s potpisanim Sporazumom o suradnji na području statistike nacionalnih računa i s njom povezanih statistika, kojim su utvrđene i nadležnosti za određene statistike.

Prema Sporazumu o suradnji, Ministarstvo financija je, uz ostalo, nadležno za sudjelovanje u izradi nefinancijskih nacionalnih računa opće države zajedno s DZS-om, za izradu Fiskalnog izvješća uz suradnju DZS-a i HNB-a, za izradu transmisijske tablice tromjesečnog izvješća o dugu prema kriteriju iz Maastrichta itd. a također su utvrđene i njegove obveze u dostavi izvornih podataka za potrebe DZS-a i HNB-a.

U proteklom razdoblju postignuti su značajni rezultati u smislu usvajanja metodologije, usuglašavanja i izrade jedinstvenih klasifikacija, osiguravanja izvora podataka i same izrade statistika. Izrađen je dio nacionalnih računa (u različitoj duljini vremenskih serija) i ispunjen dio obveza dostave preliminarnih transmisijskih tablica Eurostatu (HNB i DZS), dok Ministarstvo financija od 2006. godine izrađuje i dostavlja Fiskalno izvješće koristeći metodologiju ESA 95 (u 2005. godini također je podneseno ali s podacima po metodologiji GFS 2001). Zbog nepostojanja podataka nacionalnih računa za potrebnu vremensku seriju, Fiskalno izvješće dosad je temeljeno isključivo na administrativnim podacima raspoloživim u Ministarstvu financija. Nadalje, još nije bila moguća primjena zahtjeva metodologije ESA 95 u cjelini (na primjer obračunskog načela). Temeljem daljnjeg razvoja nacionalnih računa, koji je u tijeku, predviđena je revizija i usklađivanje Fiskalnog izvješća s tim računima (uz također međusobno usklađivanje nefinancijskih i financijskih računa), u skladu sa zahtjevima Eurostata. Povijesni dio Fiskalnog izvješća tada bi se temeljio na podacima nacionalnih računa.

Radi realizacije ove i drugih preostalih zadaća u sklopu prilagodbe zahtjevima europske statistike, Ministarstvo financija u 2011. godini nastavit će s dosadašnjim aktivnostima u suradnji s DZS-om i HNB-om, i to prije svega na dovršenju rada ujednačavanja klasifikacija, zatim analizi i prilagođavanju raspoloživih administrativnih izvora podataka zahtjevima metodologije, kao i s radom na kompilaciji podataka nefinancijskih računa s DZS-om.

1.1.3. Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru

U idućem razdoblju Ministarstvo financija, Uprava za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole nastavit će s razvojem sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, što uključuje razvoj metodologije i standarda rada u području sustava unutarnjih financijskih kontrola, unaprjeđenje kvalitete izobrazbe unutarnjih revizora i osoba zaduženih za financijsko upravljanje i kontrole, te praćenje kvalitete sustava unutarnjih financijskih kontrola.

Razvoj metodologije i standarda rada u području sustava unutarnjih financijskih kontrola obuhvatit će izradu Smjernica o upravljačkoj odgovornosti, Smjernica za razvoj računovodstva troškova i upravljačkog računovodstva te Pravilnika za izradu Izjave o fiskalnoj odgovornosti koju će čelnici korisnika proračuna svake godine dostavljati Ministarstvu financija.

Unaprjeđenje kvalitete izobrazbe unutarnjih revizora i osoba zaduženih za financijsko upravljanje i kontrole obuhvatit će izobrazbu unutarnjih revizora koja će im omogućiti obavljanje poslova u skladu s međunarodnim standardima i najboljom praksom, seminare i radionice za unutarnje revizore u cilju daljnjeg usavršavanja njihovih znanja i vještina te izobrazbu osoba uključenih u financijsko upravljanje i kontrole kako bi se sustav financijskog upravljanja i kontrola razvijao sukladno Strategiji razvoja PIFC-a 2009.-2011.

Praćenje kvalitete sustava unutarnjih financijskih kontrola provodit će se putem periodičnih izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola za Vijeće PIFC-a i putem Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih financijskih kontrola za Vladu RH o stanju u razvoju ovog sustava.

Pokazatelji rezultata (output):
Posebni cilj 1.1. Učinkovito upravljanje javnim financijama

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.1.1. Unapređenje proračunskih procesa i sustava za upravljanje financijama proračunskih korisnika	1.1.1.1. Revidiranje postojećih programa Državnog proračuna	Revidiranje programa Državnog proračuna postići će se smanjenjem i/ili grupiranjem postojećih programa	Broj	341	MFIN	185	175	170
	1.1.1.2. Informacijski sustav praćenja i izvještavanja o provedbi programa državnog proračuna	Praćenjem provedbe programa osigurat će se efikasnije upravljanje proračunskim sredstvima i razviti sustav odgovornosti za postignute rezultate	%	0	MFIN	30	60	100
	1.1.1.3. Povećanje broja uključenih tijela u jedinstveni informacijski sustav financijskog upravljanja (FMIS)	Uključivanjem pojedinačnih tijela državne uprave u jedinstveni sustav doprinosi se efikasnijem upravljanju proračunskim sredstvima	Broj	3	MFIN	6 - 9	12	30
1.1.2. Daljnji razvoj makroekonomske statistike	1.1.2.1. Opća ocjena Eurostata i Europske komisije o stupnju usklađenosti statistika s metodološkim zahtjevima i drugim zahtjevima Eurostata za kvalitetu i pravovremenost podataka	Opća ocjena kao najčešća vrijednost ili po mogućnosti prosjek ocjena danih od strane Eurostata i Europske komisije na raznim razinama razrade (prilikom podnošenja podataka, izvještavanja o usklađenosti, ekspertnih posjeta, izvješća o napretku i sl.) da je postignuta usklađenost s metodološkim zahtjevima i drugim zahtjevima za kvalitetu i pravovremenost podataka potvrdit će da Republika Hrvatska ima makroekonomsku statistiku kakva se zahtijeva od zemalja članica Europske unije.	stupanj ili opisno	(zasad se ne raspolaže ocjenama za sve sastavnice)	Eurostat i Europska komisija	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice	bez ocjena "nije usklađeno" za pojedine sastavnice

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.1.3. Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru	1.1.3.1. Izrađene smjernice o upravljačkoj odgovornosti	Izradom Smjernica o upravljačkoj odgovornosti detaljnije će se obrazložiti uloge i odgovornosti pojedinih sudionika u financijskom upravljanju	broj	0	SHJ	1	ažurirani dokument	ažurirani dokument
	1.1.3.2. Izrađene smjernice za razvoj računovodstva troškova i upravljačkog računovodstva	Smjernice će omogućiti korisnicima proračuna da razviju vlastite računovodstvene sustave	broj	0	SHJ	1	ažurirani dokument	ažurirani dokument
	1.1.3.3. Izrađena uputa za izradu Izjave o stanju sustava unutarnjih financijskih kontrola	Upute će pomoći korisnicima proračuna da nakon obavljene samoprocjene sustava čelnici korisnika proračuna mogu će potpisanu Izjavu dostaviti ministarstvu financija	broj	0	SHJ	1	ažurirani dokument	ažurirani dokument
	1.1.3.4.. Broj održanih seminara i radionica za unutarnje revizore	Seminari i radionice će unutarnjim revizorima omogućiti daljnje usavršavanje znanja i vještina potrebnih za obavljanje unutarnje revizije	broj	5	SHJ	5	5	5

Posebni cilj 1.2. Pravedno i učinkovito prikupljanje poreznih prihoda

Stabilnost javnih financija osigurava se prikupljanjem prihoda pravednom i jedinstvenom primjenom zakona. Potrebno je osigurati da obveze plaćanja poreza i drugih davanja poštuju sve pravne i fizičke osobe sukladno zakonima, uz što manji trošak i za obveznike i za državu. Tako prikupljeni prihodi omogućuju financiranje javnih usluga koje država pruža svojim građanima i subjektima u gospodarstvu. Temeljni cilj poreznog postupka je ispunjenje porezne obveze. U svakom slučaju porezni obveznici će pružati manji otpor plaćanju poreza ako lako mogu razumjeti što se od njih zahtijeva, ako su pojedini obrasci koje su dužni ispuniti jednostavni i dobro pojašnjeni. Porezna uprava će u narednom razdoblju raditi na pojednostavljenju poreznih postupaka i to prvenstveno onih koje koristi veliki broj poreznih obveznika. Kako bi se povećala efikasnost prikupljanja fiskalnih prihoda potrebno je kontinuirano unapređivati sustav kako bi porezni obveznici lakše ostvarivali svoja prava i ispunjavali svoje obveze. Aktivnostima Porezne uprave osigurava se adekvatan priljev sredstava u državni proračun, dosljedna i ujednačena primjena propisa koji doprinose zaštiti i sigurnosti poreznih obveznika.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

1.2.1. Poboljšanje kvalitete pružanja usluga poreznim obveznicima

Elektroničke usluge Porezne uprave - ePorezna namijenjene su svim poreznim obveznicima u Republici Hrvatskoj. Elektroničke usluge omogućuju elektroničku komunikaciju s obveznicima korištenjem Interneta kao komunikacijske infrastrukture. U sklopu elektroničkih usluga odvija se sigurna razmjena elektroničkih dokumenata između poreznog obveznika i Porezne uprave. Prednosti upotrebe elektroničkih usluga su višestruke: ušteda vremena (nema potrebe fizičkog odlaska u ispostave), mogućnost komunikacije sa Poreznom upravom (24 sata dnevno, 365 dana godišnje), transparentno poslovanje s tijelima državne uprave te mogućnost korištenja posrednika i za elektroničko poslovanje.

U sklopu elektroničkih usluga Porezne uprave - ePorezna trenutno su dostupne sljedeće elektroničke usluge: PKK (porezno knjigovodstvena kartica koja omogućuje uvid u Poreznu knjigovodstvenu karticu poreznog obveznika), Obrazac PDV (podnošenje mjesečnog ili tromjesečnog PDV obrasca), Obrazac PDV-K (podnošenje obrasca PDV-K – konačni obračun PDV-a), Obrazac PD (podnošenje obrasca PD – porez na dobit), Obrazac SR (podnošenje obrasca SR - obračun spomeničke rente), Obrazac TZ (podnošenje obrasca TZ - obračun turističke zajednice), Obrazac ID (podnošenje ID obrasca).

Kako bi se olakšalo, pojednostavilo i ubrzalo ispunjavanje obveza poreznih obveznika internet stranica Porezne uprave će se redizajnirati čime će se omogućiti jednostavan i brz pristup svim potrebnim podacima. Mrežna infrastruktura Porezne uprave podići će se na vrlo visoku razinu već tijekom 2010. godine i to će omogućiti da usluge Porezne uprave budu dostupne najširem krugu korisnika.

U narednom trogodišnjem razdoblju unaprijedit će se Kontakt centar tako da će porezni obveznik moći ostvariti kontakt sa savjetnicima za pojedinu vrstu poreza. Uz

jačanje internet usluga nastaviti će se i s pružanjem informacija poreznim obveznicima u pisanom obliku i u obliku brošura koje će se besplatno dijeliti u prostorijama Porezne uprave i na drugi prikladan način.

U narednom razdoblju proširiti će se internetske usluge što uključuje:

- Uspostavu sustava ePPPO (dostava podatka o porezno priznatima premijama osiguranja, servis za poslodavce i osiguravatelji),
- Uspostavu sustava eID-1 (prihvat podatka iz ID-1 obrasca putem interneta)
- Uspostavu sustava eIP (prihvat podatka iz IP obrasca putem interneta)
- Uspostavu sustava eIDD(prihvat podatka iz IDD obrasca putem interneta).

1.2.2. Pojednostavljenje poreznih postupaka

U provedbi reforme državne uprave, a time i modernizacije Porezne uprave naglasak je stavljen na informatizaciju državne uprave u cijelosti, koja bi rezultirala stvaranjem umrežene državne uprave. Kroz umreženu državnu upravu informacije potrebne za pravovremenu provedbu upravnih, poreznih i kaznenih postupaka, razmjenjivale bi se postavljenim informatičkim kanalima. Glavnu zapreku informatizaciji državne uprave predstavljalo je nepostojanje jedinstvenog identifikatora za upis osoba u službene evidencije. U tom dijelu kao odgovor rješavanju uočenog problema zaživjela je ideja OIB-a kao jedinstvenog identifikatora za upis osoba u službene evidencije.

Normativne pripreme izvršene su tijekom 2008. godine, dok je 2009. godinu obilježila dodjela OIB-a svim obveznicima broja te upis OIB-a u sve službene evidencije o osobama i o imovini.

Kroz stvorene preduvjete jedinstvenog upisa svih osoba putem OIB-a, uspostavljat će se daljnji sustav umrežavanja. Umrežavanjem podataka olakšat će se postupci koje građani vode pred tijelima javne vlasti s obzirom da će se podaci potrebni za ostvarivanje prava razmjenjivati informatičkim putem. Nadalje umrežavanjem podataka omogućit će se praćenje vrijednosti imovine i ostvarenih primitaka radi praćenja prijavljivanja stvarno ostvarenih primitaka čime OIB i umrežena uprava postaju najznačajniji instrument u borbi protiv korupcije te uspostavi pravednog poreznog sustava.

Kroz stvaranje umrežene uprave na temelju informatičke razmjene podataka stvorit će se sustav objava signala o nabavkama imovine koju ne prate prikazani ostvareni primici. Na temelju tako dobivenih signala odabrat će se porezni obveznici kod kojih je potrebno provesti porezni postupak uključujući i postupak poreznog nadzora radi procjene realno ostvarenih primitaka, a time i iskazivanja prave porezne osnovice. Navedeni postupci osigurat će provedbu načela pravednosti u postupku oporezivanja.

Porezna uprava nastaviti će već započete projekte na području poreznog nadzora kojima je cilj:

- ujednačavanje postupanja na razini cijele Porezne uprave,
- objektivni odabir poreznih obveznika za nadzor,

- veća učinkovitost nadzora onih poreznih obveznika koji predstavljaju najveći rizik na temelju provedene „analize rizika“,
- uvođenje i primjena računalnih alata za elektronički nadzor,
- kvalitetnije praćenje rezultata poreznog nadzora u aplikacijama Informacijskog sustava Porezne uprave

Uz primjenu „analize rizika“ u poreznom postupku koji rezultira objektivnim odabirom poreznih obveznika za nadzor i provođenje nadzora osuvremenit će se primjenom računalnog alata (ACL, SESAM, IDEA). „Elektroničkim nadzorom“ (e-audit) postupak nadzora će biti brži i učinkovitiji.

Postupcima određivanja i dodjeljivanja OIB-a te vođenjem Evidencije o OIB-u u Poreznoj upravi stvorena je baza podataka o osobnim identifikacijskim brojevima koja se putem informatičke razmjene podataka iz različitih službenih evidencija u realnom vremenu ažurira s podacima o osobama.

Povezanošću Porezne uprave s nositeljima imovinskih evidencija omogućit će se dobivanje podataka o imovini upisanoj u nadležne evidencije i to na temelju informatičke razmjene podataka. Imovina koja je ključni pokazatelj realnosti ispunjavanja i prijavljivanja poreznih obveza, prava na socijalna davanja te signal mogućih koruptivnih djela, kroz informatičku razmjenu podataka putem sustava OIB-a u Poreznoj upravi postaje poznat i dohvatljiv podatak.

Automatsko ažuriranje podataka o osobama omogućit će i značajne pomake u provedbi poreznih postupaka. Bilježenjem nastalih promjena (primjerice: promjena prezimena, adresa prebivališta, saznanja o nastupu smrti) omogućit će se nastavno pokretanje poreznih postupaka bez potrebe „ručnog rada“ službenika Porezne uprave. Nadalje, pravovremenim evidentiranjem podataka o imovni poreznih obveznika omogućit će se ispitivanje realnosti prijavljenih prihoda i primitaka te time utvrđenih poreznih obveza, a što će dugoročno jačati povjerenje u pravedan porezni sustav.

U narednom razdoblju radit će se i na pojednostavljenju poreznih postupaka i to prvenstveno onih koje koristi veliki broj poreznih obveznika. Podnošenje godišnje prijave poreza na dohodak je jedan od tih postupaka koji će primjenom modernih tehnologija i umrežavanjem tijela državne uprave uz korištenje OIB-a kao poreznog broja biti znatno pojednostavljen. Razne priloge uz obrazac prijave kojima porezni obveznik dokazuje svoje pravo na neku olakšicu u moderniziranom poreznom postupku neće morati podnositi ukoliko takve dokumente može pribaviti Porezna uprava automatskom razmjenom podataka s drugim tijelima. Obzirom da godišnju prijavu podnosi veliki broj obveznika, (preko 1,1 milijun za 2009. godinu), pojednostavljenje će donijeti znatne uštede, kako za porezne obveznike, tako i za Poreznu upravu.

Nadzor velikih poreznih obveznika kao najznačajniji dio ukupne nadzorne funkcije Porezne uprave administrativno je pojačan na način da su prema novoj Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija organizirane posebne ustrojstvene jedinice u velikim područnim uredima koje se bave samo nadzorom velikih poreznih obveznika. Tako je u Područnom uredu Zagreb formiran Odjel za nadzor velikih

poreznih obveznika, a u Poreznoj upravi Split, Rijeka i Osijek formirani su Odsjeci za nadzor velikih poreznih obveznika.

Pokazatelji rezultata (output)
Posebni cilj 1.2. Pravedno i učinkovito prikupljanje poreznih prihoda

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.2.1 Jačanje usluge poreznim obveznicima	1.2.1.1. Povećanje broja podnesenih poreznih prijava pravnih osoba putem ePOREZNE	Izmjenama zakona i unaprijeđenjem komunikacije s poreznim obveznicima utjecati će se na postotak prijave podnesenih elektroničkim putem	%	3% (podatak za 2009. godinu)	Podatak iz ISPU	10%	30%	80%
1.2.2. Pojednostavljenje poreznih postupaka	1.2.2.1. Povećan broj obveznika koji plaćaju poreze i doprinose na vrijeme i u ispravnim iznosima	Povećanje stope naplate poreza temeljeno na međunarodno prihvaćenoj metodi za procjenu poreznog jaza	%	89% (podaci za 2008. godinu)	Deloitte:Projekt uspostave ključnih pokazatelja uspjeha u okviru RAMP-a	92%	93%	94%
	1.2.2.2. Povećanje novoutvrđenih iznosa poreza u postupku nadzora po inspektor	Primjenom elektroničkih alata povećati će se učinkovitost inspektora u nadzoru velikih poreznih obveznika, (eAudit)	€	455.238,00	Podaci is ISPU			500.000,00

Posebni cilj 1.3. Učinkovito prikupljanje carinskih prihoda, zaštita tržišta i društva te olakšavanje trgovine

Uloga carine se s vremenom mijenjala i razvijala od njezine prvotne zadaće prikupljanja prihoda sve do zaštite društva i pogodovanja zakonitoj trgovini uspostavom raznih mjera u vezi s kontrolom na nacionalnim granicama.

Navedeno odražava općenito prihvaćeno shvaćanje o promijenjenoj ulozi carine pri čemu se naglasak više ne stavlja na tradicionalnu i prvobitnu zadaću prikupljanja prihoda nego na ulogu carine u zaštiti sigurnosti carinskog područja i njegovog stanovništva uz istodobno pridonosenje olakšavanju (zakonite) trgovine.

Načini ostvarivanja postavljenog cilja:

1.3.1. Osiguranje poštivanja plaćanja proračunskih prihoda iz nadležnosti Carinske uprave

Carinska uprava obavlja poslove praćenja naplate prihoda državnog proračuna po osnovi carine, posebnih poreza, trošarina, poreza na dodanu vrijednost i drugih davanja koja se, sukladno posebnim propisima, obračunavaju pri carinjenju robe. Uz navedene poslove Carinska uprava i poduzima mjere za osiguranje njihove naplate, pri čemu carinska služba provodi provjere, obavlja verifikaciju registracije instrumenata osiguranja carinskog i poreznog duga i prati rokove važenja i korištenja instrumenata osiguranja carinskog i poreznog duga.

Carinska uprava može u skladu s uvjetima predviđenim u važećim propisima provesti sve provjere koje smatra potrebnim radi pravilne primjene carinskih i drugih propisa koji se odnose na unos, iznos, provoz, prijenos i posebnu uporabu robe koja se nalazi na carinskom području Republike Hrvatske, koja se kreće između carinskog područja Republike Hrvatske i trećih država, te provesti provjere koje se odnose na prisutnost robe koja nema status domaće robe.

Carinske provjere, osim provjere na licu mjesta, temelje se na analizi rizika uz uporabu metoda automatske obrade podataka, sa svrhom identificiranja i određivanja stupnja rizika i razvoja potrebnih mjera za procjenu rizika, na osnovi kriterija razvijenih u Republici Hrvatskoj i, kada je to primjereno, na međunarodnoj razini.

U tom smislu, Carinska uprava uspostavila je automatizirani sustav upravljanja rizicima početkom 2008. godine. Informatička potpora sustavu dostupna je na cjelokupnom području Republike Hrvatske.

Razvojem i primjenom sustava za upravljanje rizicima utemeljenog na zajednički definiranim kriterijima rizika te povezivanjem s ostalim podsustavima informacijskog sustava Carinske uprave poboljšat će se funkcionalnost i unaprijediti učinkovitost prikupljanja carinskih prihoda. Razvojem i primjenom podsustava selektivnosti omogućit će se odabir za pregled ili provjeru prijenosnog ili prijevoznog sredstva, robe i učesnika (fizičkih i pravnih osoba) u carinskome postupku izradom učinkovitih profila.

Razvojem podsustava ciljanog otkrivanja prijevара omogućit će se lakše prihvaćanje i obrada obavještajnih podataka te njihovo formaliziranje i analiza. Povećanjem broja mogućih uvjeta (kriterija) za izradu profila selektivnosti, a temeljem dodatnih informacija olakšat će se određivanje uvjeta (kriterija) za odabir prijenosnih ili prijevoznih sredstava, roba i sudionika (fizičkih i pravnih osoba) u carinskome postupku za pregled ili provjeru. U sustavu za upravljanje rizicima postojeći profili rizika djeluju u segmentu obrade JCD. U slijedećem trogodišnjem razdoblju potrebno je izraditi određeni broj profila koji će obuhvatiti sve glavne kategorije carinskog poslovanja, uključujući i one temeljene na obradi obavještajnih podataka.

Izgradnjom aplikativnog modula A i B računa unutar postojećeg informacijskog računovodstvenog sustava omogućit će se evidencija i sustav izvješćivanja o stanju naplaćenih (A račun) i nenaplaćenih (B račun) potraživanja s osnova carine u određenom vremenskom razdoblju ili na određeni datum. Tradicionalna vlastita sredstva EU moraju se obračunavati i evidentirati na A i B računu s ciljem osiguravanja točnog izračuna, prikupljanja, plaćanja i kontrole potraživanja s osnova carine. Račun A je mjesečni izvještaj u koji se unose plaćeni iznosi, neplaćeni, ali osigurani i neosporavani iznosi, kao i plaćeni, ali osporavani iznosi. Račun B je kvartalni izvještaj u koji se unose neplaćeni iznosi, kao i iznosi koji su osigurani i osporavani.

Iznosi utvrđeni na računu B su iznosi nakon provedenih naknadnih provjera, a knjiženi su na temelju odluka o naknadnim naplatama.

Uspostava A i B računa osigurat će pravilne postupke utvrđivanja, obračuna i naplate prihoda po osnovi carine, pravilno knjiženje istih, postupke stavljanja prikupljenih prihoda po osnovi carine na raspolaganje proračunu Europske unije, kao i učinkovitu kontrolu i praćenje svih relevantnih postupaka u vezi s utvrđivanjem, obračunom i naplatom prihoda po osnovi carine. Isto tako omogućit će se sustavno izvješćivanje o slučajevima otkrivenih prijevара i nepravilnosti (OWNERS), kao i o slučajevima u kojima je izvršen otpis prihoda po osnovu carine (WOMIS).

1.3.2. Zaštita tržišta i društva kroz razvoj učinkovitog carinskog nadzora na cijelom carinskom području, kao i olakšavanje trgovine i stvaranje partnerstava s gospodarskim subjektima

Zaštita tržišta i društva u cjelini postiže se planiranjem i provođenjem aktivnosti usmjerenih na suzbijanje krijumčarenja komercijalnih i visokorizičnih roba i ljudi te sprječavanje carinskih i trošarinskih prijevара i prijevара vezanih uz posebne poreze.

Gore navedeno ostvaruje se:

- Praćenjem i provođenjem ispitnih i izvidnih postupaka u predmetima prijevара
- provođenjem mjera izvanredne kontrole putničkog i teretnog prometa, vozila i robnih pošiljaka, s aspekta krijumčarenja
- koordiniranjem i provedbom operativnih akcija na suzbijanju krijumčarenja putem mobilnih ekipa
- obavljanjem nadzora i kontrole uvoza, izvoza i provoza robe za koje su propisane posebne mjere u svrhu sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja i bilja, zaštite kulturne baštine, nacionalnog blaga i zaštite intelektualnog vlasništva

- podnošenjem prijave državnom odvjetništvu ili drugim tijelima nadležnim za pokretanje i provedbu kaznenog postupka
- provođenjem dokaznih radnji na zahtjev državnog odvjetnika, a sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku i
- sudjelovanjem u međunarodnim aktivnostima i u provođenju međunarodnih projekata vezanih uz kontrolu kretanja robe, novca i ljudi.

Nastojeći olakšati ukupno carinsko poslovanje gospodarskim subjektima, Carinska uprava, sukladno temeljnim načelima prave stečevine Europske unije te najboljom praksom carinsko - pravnog postupanja zemalja članica europskog carinskog područja, pouzdanim gospodarskim subjektima odobrava povlaštenu status u carinskom postupku, odnosno pojednostavljenja prilikom provedbe formalnosti u carinskim postupcima i postupanjima, što se svakako pozitivno reflektira i na brže, jeftinije i jednostavnije obavljanje carinskih formalnosti i protok robe na graničnim prijelazima, odnosno graničnim carinskim ispostavama za one gospodarske subjekte koji ostvaruju navedena povlaštenja u carinskim postupcima, a poglavito u postupku provoza.

Pred Carinskom upravom predstoji zadaća primjene sustava ovlaštenog gospodarskog subjekta, koji pouzdanim gospodarskim subjektima na višoj i općoj razini treba omogućiti brojne pogodnosti u obliku olakšica pri carinskim kontrolama vezanim za osiguranje i sigurnost i/ili pojednostavnjenja predviđenih carinskim propisima. Pri tome valja uzeti u obzir i da primjena navedenog sustava kao općeg sustava koji pouzdanim gospodarskim subjektima jamči povlaštenu status kod primjene carinskih propisa u europskom okruženju, podrazumijeva uspostavu jedinstvenog sustava elektronske razmjene podataka, informacija i općenito komunikacije između carinskih tijela država članica, kao i drugih uključenih subjekata.

1.3.3. Prilagodba Carinske uprave uvjetima rada u EU sukladno obvezama koji proizlaze iz procesa pristupanja

Uspostava e-okruženja, odnosno e-carine nedjeljivo je povezana s konceptom koji zahtjeva povećanje učinkovitosti carinskih kontrola i osiguranje nesmetanog tijeka podataka, čime bi se omogućilo učinkovitije carinjenje, a smanjilo administriranje, pridonijelo borbi protiv prijevara, organiziranog kriminala i terorizma, zaštititi fiskalnih interesa, intelektualnog vlasništva, većoj sigurnosti robe i međunarodne trgovine te zaštititi zdravlja i okoliša uz istodobno pojednostavnjenje carinskih procedura i smanjenja troškova za Carinu i gospodarstvenike.

Uzimajući u obzir obveze Carinske u prepristupnom razdoblju, pred Carinsku se upravu u bitnome nameće zadatak uspostave EU kompatibilnih sigurnih, integriranih, interoperabilnih i dostupnih elektronskih sustava za razmjenu podataka iz carinskih deklaracija, popratnih isprava i potvrda, kao i razmjene ostalih značajnih podataka, i to sustava koji podržavaju provedbu proвозnog postupka, sustava za uvoz i izvoz, koji su interoperabilni s proвозnim sustavom i omogućavaju nesmetan tijek podataka iz jednoga sustava u drugi na području čitave Europske unije, sustava koji omogućava postupak odobravanja za ovlaštene gospodarske subjekte, uključujući postupak obavještanja i savjetovanja, sustava identifikacije i registracije gospodarskih subjekata, koji je interoperabilan sa sustavom ovlaštenih gospodarskih

subjekata i omogućava jedinstvenu registraciju za cjelokupno poslovanje s carinskim tijelima na cijelom području Europske unije, uzimajući u obzir postojeće zajedničke ili nacionalne sustave.

Uspostava navedenih sustava ima za cilj, između ostaloga, olakšavanje prozovnog, uvoznih i izvoznih postupaka, smanjenje troškova i ubrzanje postupka carinjenja, usklađivanje jedinstvenog pristupa kontroli robe, pomoć pri osiguravanju pravilnog prikupljanja svih carinskih i drugih davanja, brzu izmjenu i ponovnu uporabu podataka u vezi s međunarodnim lancima nabave te osiguranje njihovog nesmetanog tijeka.

U narednom razdoblju izgradit će se aplikacija za obradu jedinstvene carinske deklaracije s novim funkcionalnostima usklađenim s EU preporukama za primjenu JCD-a. Na taj način omogućit će se interoperabilnost navedenog sustava sa odgovarajućim IT sustavima Europske unije i učinkovitije praćenje poslovnog procesa carinjenja robe nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji

Provozni postupak na carinskom području Republike Hrvatske odvija se primjenom pravila koja su u najvećoj mjeri usklađena sa normativnim zahtjevima Europske unije pri čemu je odnosni poslovni proces praćen informatičkim alatima integriranim u informacijski sustav Carinske uprave. Modernizacija carinskog postupaka provoza provodi se po modelima izgrađenim u Europskoj unije, odnosno kroz izgradnju IT sustava kompatibilnih sa sustavima ostalih zemlja članica EU te će s tim ciljem u narednom razdoblju Carinska uprava izgraditi i implementirati sustav NCTS-a (engl. New Computerised Transit System), kao IT sustav za provedbu prozovnog postupka bez papira, na bazi elektroničkih poruka koji se primjenjuje u svim zemljama članica Europske unije i EFTA zemljama.

Izvozni postupak na carinskom području Republike Hrvatske odvija se primjenom pravila koja su u najvećoj mjeri usklađena sa normativnim zahtjevima Europske unije pri čemu je odnosni poslovni proces praćen informatičkim alatima integriranim u informacijski sustav Carinske uprave. Modernizacija carinskog postupaka izvoza provodi se po modelima izgrađenim u Europskoj unije, odnosno kroz izgradnju IT sustava kompatibilnih sa sustavima ostalih zemlja članica EU te će s tim ciljem u narednom razdoblju Carinska uprava će izgraditi i implementirati sustav ECS-a (engl. Export Control System) kao IT sustav za provedbu izvoznog postupka bez papira, na bazi elektroničkih poruka.

U narednom trogodišnjem razdoblju izgradit će se IT sustav koji na razini Europske unije omogućuje provedbu mehanizama olakšavanja trgovine temeljenu na načelima jačanja suradnje s gospodarstvom. To su sustavi ovlaštenog gospodarskog subjekta (engl. AEO - Authorised Economic Operator System), elektronske registracije i identifikacije gospodarskih subjekata (engl. EORI - Economic Operators Registration And Identification System

Također će se izgraditi IT sustav ICS (engl. Import Control System) koji u okviru budućeg automatiziranog uvoznog sustava (Automated Import System) omogućava provedbu sigurnosnih mjera pri uvozu robe.

Sustav za integrirano upravljanje carinskom tarifom ITMS (engl. Integrated Tariff Management System) zamijenit će postojeći način upravljanja i primjene carinske

tarife. Taj sustav podrazumijeva povezivanje s odgovarajućim IT sustavima Europske unije, punu integraciju u ukupni IT sustav Carinske uprave, uspostavu odgovarajuće organizacijske strukture, sveobuhvatnu obuku carinskih djelatnika u pogledu primjene tarifnih propisa EU, kao i pružanje aktivne potpore gospodarstvenicima u njihovoj pripremi i prilagodbi za poslovanje u okviru zajedničkog EU tržišta.

U tijeku je revidiranje EMCS-a (engl. Excise Movement and Control System) sustava za elektronsko praćenje i kontrolu kretanja trošarinske robe u sustavu odgode plaćanja trošarina Phase 3, odnosno implementacija novih funkcionalnosti EMCS Phase 2. Integracija s novim vanjskim sustavima: Risk Assessment, Export Custom System (ECS), Import Custom System (ICS), te integracija sa postojećim aplikativnim sustavima i podsustavima Carinske uprave.

Izgradnja Phase 3 provodi se u suradnji sa kontraktorom, IBM-om za izgradnju softvera i twinning partnerima iz Austrije, Češke i Litve. Do završetka EMCS sustava za elektronsko praćenje i kontrolu kretanja trošarinske robe Phase 3, predstoji testiranje softvera, obuka trenera i obuka korisnika sustava.

Pokazatelji rezultata (output)
Posebni cilj 1.3. Učinkovito prikupljanje carinskih prihoda, zaštita tržišta i društva te olakšavanje trgovine

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.3.1. Osiguranje poštivanja plaćanja proračunskih prihoda iz nadležnosti Carinske uprave	1.3.1.1 Broj i vrsta izrađenih profila za sustav upravljanja rizicima (proračunski i sigurnosni/zaštitni)	Izrada učinkovitih profila kao podloge za provjere (osoba, prijevoznih sredstava, robe i tvrtki)	Broj	150	MF-CU	200	250	300
	1.3.1.2 Distribucija JCD po razinama provjere (bez provjere, provjera dokumenata, provjera dokumenata, prijevoznog ili prijenosnog sredstva i robe)	Distribucija JCD po razinama provjere kao pomoćno sredstvo upravljanja poslovnim procesom u ustrojstvenim jedinicama	%	81% zelena 13% žuta 6% crvena	MF-CU	80% zelena 14% žuta 6% crvena	79% zelena 15% žuta 6% crvena	78% zelena 16% žuta 6% crvena
	1.3.1.3 Rezultati proračunskih profila koji su ugrađeni u sustav za upravljanje rizicima	Razlika između deklariranog i obračunatog carinskog duga	%	1,17	MF-CU	1,27	1,37	1,47
	1.3.1.4 Rezultati neproračunskih profila koji su ugrađeni u sustav za upravljanje rizicima	Broj utvrđenih nepravilnosti iskazan brojem pokrenutih prekršajnih postupaka	Broj	0	MF-CU	10	20	30
	1.3.1.5. Broj provedenih naknadnih provjera	Povećanjem broja naknadnih kontrola osigurat će se pravilna primjena zakona od svih sudionika u postupcima	Broj	1.500	MF-CU	1.600	1.700	1.800
	1.3.1.6. Iznos naknadno obračunatog carinskog duga	Povećanjem iznosa naknadno obračunatog carinskog duga osigurat će se ostvarivanje planiranih prihoda	Kn	30.000.000,00	MF-CU	35.000.000,00	40.000.000,00	45.000.000,00
	1.3.1.7. Izrađen i testiran aplikativni modul sustava A i B računa	Uspostava A i B računa osigurat će pravilne postupke utvrđivanja, obračuna i naplate prihoda po osnovi carine, pravilno knjiženje istih, postupke stavljanja prikupljenih prihoda po osnovi carine na raspolaganje proračunu Europske unije, kao i učinkovitu kontrolu i praćenje svih relevantnih postupaka u vezi s utvrđivanjem, obračunom i naplatom prihoda po osnovi carine.	%	0	MF-CU	80	100	100

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.3.2. Zaštita tržišta i društva kroz razvoj učinkovitog carinskog nadzora na cijelom carinskom području, kao i olakšavanje trgovine i stvaranje partnerstava s gospodarskim subjektima	1.3.2.1. Broj provedenih ciljanih operativnih aktivnosti na cijelokupnom carinskom teritoriju	Broj provedenih operativnih akcija usmjerenih na suzbijanje krijumčarenja komercijalnih i visokorizičkih roba i ljudi, te spriječavanje carinskih i trošarinskih prijevara i prijevara vezanih uz posebne poreze	Broj	0	MF-CU	40	50	60
1.3.3. Prilagodba Carinske uprave uvjetima rada u EU sukladno obvezama koji proizlaze iz procesa pristupanja	1.3.1.1. Izrađena aplikacija za obradu JCD s novim funkcionalnostima usklađenim s EU preporukama za primjenu JCD-a	Dogradnjom IT sustava za obradu JCD razviti će se njegove funkcionalnosti i omogućiti interoperabilnost sa IT sustavima EU	%	60	MF-CU	90	100	100
	1.3.2.1. Izgrađen i testiran sustav NCTS-a (engl. New Computerised Transit System)	Uvođenjem NCTS-a omogućit će se provedba provoznog postupka bez papira, na bazi elektroničkih poruka, odnosno provedba provoznog postupka na identičan način kao u svim zemljama članica EU i EFTA zemljama	%	95	MF-CU	100	100	100
	1.3.3.1. Izgrađen i testiran sustav ECS-a (engl. Export Control System)	Uvođenjem ECS-a omogućit će se provedba izvoznog postupka bez papira, na bazi elektroničkih poruka, odnosno provedba izvoznog postupka na identičan način kao u svim zemljama članica EU	%	90	MF-CU	95	100	100
	1.3.4.1. Izgrađeni i testirani sustavi AEO (engl. Authorised Economic Operator System) i EORI (engl. Economic Operators Registration And Identification System)	Izgradnja AEO i EORI sustava omogućiti će postupnu implementaciju s europskim standardima kompatibilnog sustava koji na praktično-provedbenoj razini omogućuje ostvarenje koncepta koji pouzdanim gospodarskim subjektima treba omogućiti pogodnosti u obliku olakšica pri carinskim kontrolama.	%	10	MF-CU	80	100	100
	1.3.5.1. Izgrađen i testiran sustav ICS-a (engl. Import Control System)	Uvođenje automatiziranog uvoznog sustava omogućit će provedbu sigurnosnih mjera pri uvozu robe	%	20	MF-CU	70	90	100
	1.3.6.1. Izgrađen i testiran sustav za integrirano upravljanje carinskom tarifom ITMS (engl. Integrated Tariff Management System)	Uvođenje sustava za integrirano upravljanje carinskom tarifom omogućit će interkonektivnost i interoperabilnost s odgovarajućim sustavima EU i drugih zemalja članica kao i integraciju u ukupni IT sustav Carinske uprave, te dostupnost gospodarstvu	%	80	MF-CU	90	100	100
	1.3.7.1. Izgrađen i testiran sustav EMCS (engl. Excise Movement and Control System)	Uvođenjem sustava za elektronsko praćenje i kontrolu kretanja trošarinske robe osigurat će povezanost Carinske uprave sa IT sustavima EU radi omogućavanja razmjene informacija između trošarinskih administracija zemalja članica i učinkovitijeg nadzora kretanja trošarinske robe	%	80	MF-CU	90	100	100

Posebni cilj 1.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije

Pretpristupni programi Europske unije namijenjeni su zemljama kandidatkinjama, pa tako i Republici Hrvatskoj, radi pripreme za korištenje Kohezijskog i strukturnih fondova Europske unije. Strukturni instrumenti Kohezijske politike čine okvirno trećinu proračunskih sredstava Europske unije, a obuhvaćaju područja nadležnosti gotovo svih resornih tijela Vlade Republike Hrvatske (prometna, okolišna, energetska i druga infrastruktura, poduzetništvo, obrazovanje i zapošljavanje...). Predviđena financijska alokacija iz fondova Kohezijske politike za Republiku Hrvatsku za 2012. i 2013. godinu je 2,205 mlrd eura (za 2012. 916,00 mil eura i 2013. 1,29 mlrd eura)

Nakon prve generacije decentraliziranih pretpristupnih programa CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD, uveden je novi jedinstveni instrument pretpristupne pomoći - IPA koji zamjenjuje dosadašnje programe u financijskoj perspektivi 2007.- 2013. Sredstva IPA-e, kao i prethodnih pretpristupnih programa, namijenjena su financiranju projekata u području jačanja državnih institucija, prekogranične suradnje, regionalnog razvoja koji obuhvaća zaštitu okoliša, transport i regionalnu konkurentnost, upravljanja ljudskim potencijalima te razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Da bi kvalitetno koristila pretpristupne programe, Republika Hrvatska uspostavila je strukturu institucija zaduženih za njihovo upravljanje i provedbu te razvila sustav kontrola i procedura za kvalitetno i učinkovito financijsko upravljanje dodijeljenim sredstvima. Institucije uključene u upravljanje programima CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD odobrenje za rad od Europske komisije dobile su 2006. godine, institucije uključene u upravljanje komponentama IPA-e za jačanje državne uprave, prekograničnu suradnju, regionalni razvoj i upravljanje ljudskim potencijalima odobrenje su dobile 2008. godine, a institucije uključene u upravljanje komponentom za poljoprivredu i ruralni razvoj odobrenje su dobile 2009. godine za mjeru 101 „Ulaganje u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice“ i mjeru 103 „Ulaganje u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice“. Zahtjev za akreditaciju mjere 301 „Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“, 302 „Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti“, 501 „Tehnička pomoć“ i 202/1 „Stjecanje vještina, animiranje stanovnika LAG (lokalne akcijske grupe) teritorija“ upućen je Europskoj komisiji u svibnju 2010. godine, dok se zahtjev za akreditaciju mjere 202/2 „Priprema i provedba lokanih strategija ruralnog razvoja“ planira uputiti Europskoj komisiji do kraja 2010. godine. Također, do kraja 2010. i u 2011. planira se završetak procesa dobivanja dozvole za rad u sustavu bez prethodnih kontrola od strane Delegacije Europske unije.

Za provedbu Kohezijskog i strukturnih fondova određen je institucionalni okvir kojim su obuhvaćene institucije s dobivenom dozvolom za rad u programu IPA. Izrađena je Strategija institucionalnog razvoja i jačanja kapaciteta i strategije organizacijskog razvoja za svaku instituciju predviđenu za rad s budućim EU fondovima. U strategijama organizacijskog razvoja dan je detaljan prikaz sadašnjeg stanja i prijelaza na provedbu budućih EU fondova, uključujući procjenu potrebnih zaposlenika i edukacija do 2013. temeljene na procjenama rada i poslova koji nas očekuju u budućem razdoblju. Ove strategije su i jedan od zahtjeva Komisije u poglavlju 22 Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata. Tijekom

2011. godine planira se, po odobrenju strategija, provesti procjena usklađenosti svih institucija koja će sudjelovati u provedbi Kohezijskog i strukturnih fondova sa zahtjevima Europske komisije.

Napravljen je popis projektnih prijedloga za korištenje Kohezijskog i strukturnih fondova te je u tijeku identificiranje i analiza predloženih projekata iz pojedinih resora. U narednom razdoblju nastaviti će se aktivnosti vezane za doradu i usavršavanje projektnih prijedloga kako bi se maksimalno iskoristila dodijeljena sredstava.

Vlada Republike Hrvatske je 19. veljače 2010. godine donijela Odluku o aktivnostima koje ministarstva i ostale institucije uključene u provedbu IPA programa trebaju poduzeti do kraja 2010. godine s ciljem dobivanja dozvole za rad sustava upravljanja pretprijetnim programima EU bez prethodne (ex-ante) kontrole od strane Delegacije Europske unije. Do kraja 2010. donijet će se Odluka o aktivnostima koje ministarstva i ostale institucije uključene u buduću provedbu Kohezijskog i strukturnih fondova trebaju poduzeti do kraja 2011. kako bi dobile dozvolu za rad.

Također, važno je i ulaganje dodatnih napora u daljnje osposobljavanje i uključivanje novih kadrova. Razvijeni su sveobuhvatni programi edukacije iz područja pripreme, financijskog upravljanja i kontrole te nadgledanja projekata koji su već u provedbi za zaposlenike institucija trenutno uključenih u pretprijetne programe EU. Programi edukacije s vremenom će biti dostupni i ostalim korisnicima izvan državne uprave. Ministarstvo financija je tijekom 2010. godine razvilo trening module iz područja financijskog upravljanja i kontrole sredstava koja se koriste iz fondova Europske unije te održalo prva predavanja za buduće predavače.

Način ostvarivanja postavljenog cilja:

1.4.1. Uspostavljanje sustava i dobivanje odobrenja za rad svih institucija predviđenih u provedbi IPA i budućih fondova Europske unije

Pretprijetnim programima zasad se upravlja decentralizirano, odnosno uz prethodnu kontrolu Delegacije Europske unije. Da bi se uspostavio tzv. prošireni decentralizirani sustav upravljanja pretprijetnim programima, odnosno omogućilo samostalno donošenje odluka o provedbi projekata (bez kontrole Delegacije Europske unije), potrebno je:

- ojačati kontrolno okruženje u svim institucijama, posebno u dijelu sustava unutarnjih kontrola, unutarnje revizije i vanjske revizije,
- osigurati odgovarajući broj i stručnost zaposlenika, posebno u dijelu pripreme natječajne dokumentacije, provedbe natječaja, ugovaranja i praćenja provedbe,
- nakon provedene samoprocjene institucija o spremnosti samostalnog upravljanja projektima te otklanjanja uočenih nedostataka, zatražiti akreditaciju institucija u provedbi IPA-e i budućih fondova Europske unije.

1.4.2. Kvalitetna priprema projekata u iznosu iznad dodijeljenih alokacija

Da bi se maksimalno iskoristila dodijeljena financijska sredstva, potrebno je osigurati više kvalitetno pripremljenih projekata, između kojih bi se onda izabrali najbolji. Stoga je potrebno kontinuirano podizati svijest ljudi i informirati javnost o mogućnostima

korištenja sredstava programa Europske unije, uspostaviti bazu projektnih prijedloga te zaposliti odgovarajući broj ljudi u institucijama zaduženima za upravljanje i provedbu projekata i omogućiti njihovu kontinuiranu edukaciju, osobito u području sposobnosti odabira najkvalitetnijih projekata.

1.4.3. Učinkovita implementacija projekata i kvalitetno financijsko upravljanje

Da bi provedba projekata bila učinkovita, a upravljanje dodijeljenim financijskim sredstvima kvalitetno, potrebno je:

- da institucije zadužene za provedbu projekata i financijsko upravljanje pripreme kvalitetnu natječajnu dokumentaciju, da ispunjavaju sve potrebne preduvjete prije početka procesa nabave odobrenih projekata, da poštuju rokove u procesu nabave, ugovaranja i plaćanja i opće rokove vezane uz provedbu financijskih sporazuma, te da pravodobno povlače sredstava od Europske komisije,
- osigurati odgovarajuće djelovanje sustava upravljanja nepravilnostima,
- osigurati odgovarajuće funkcioniranje unutarnje i vanjske revizije,
- kvalitetno i redovito izvješćivati o nadzoru provedbe projekata te ocijeniti učinak, uzimajući u obzir preporuke ocjenjivača u daljnjoj provedbi.

1.4.4. Priprema programskih dokumenata za korištenje budućih sredstava Europske unije

Tijekom 2010. dovršen je proces programiranja preostalih alokacija (2010.-2011.) IPA programa za komponente III. Regionalni razvoj i IV. Razvoj ljudskih potencijala. Oslanjajući se na postojeće IPA operative programe, napravljen je prvi nacrt operativnih programa za korištenje sredstava Kohezijskog i strukturnih fondova, kao i krovni programski dokument: Nacionalni strateški referentni okvir, kao temelj za korištenje tih sredstava do kraja aktualne financijske perspektive EU (2007. - 2013. godine). Tijekom 2011. potrebno je dovršiti operative programe za korištenje sredstava Kohezijskog i strukturnih fondova.

1.4.5. Sustavna i koordinirana edukacija o korištenju sredstava Europske unije

Potrebno je nastaviti edukaciju različitih ciljanih skupina u sustavu fondova Europske unije te osigurati da edukacijom budu obuhvaćena sva područja ključna za uspješno korištenje sredstava Europske unije. Nekoliko je tijela bitnih u planiranju i pružanju edukacije, pa se u tom dijelu, a radi boljeg učinka, nameće potreba koordinacije.

Pokazatelji rezultata (output):
Posebni cilj 1.4. Jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.4.1. Uspostavljanje i dobivanje odobrenja za rad svih institucija predviđenih u provedbi IPA-e i budućih fondova Europske	1.4.1.1. Broj operativnih struktura koje su dobile nacionalnu akreditaciju za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Dodijeljena nacionalna akreditacija neophodna je za traženje dozvole od Europske unije za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Broj Operativnih struktura	5	MFIN	6	6	6
	1.4.1.2. Broj operativnih struktura koje su dobile prijenos ovlasti od Europske komisije za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Odlukom o prijenosu ovlasti od strane Europske komisije institucije dobivaju dozvolu za rad bez kontrole Delegacije Europske unije	Broj Operativnih struktura	0	MFIN	6	6	6
	1.4.1.3. Broj operativnih struktura koje su dobile pozitivnu ocjenu u procesu procjene usklađenosti za upravljanje budućim fondovima Europske unije	Pozitivna ocjena usklađenosti neophodna je za upravljanje budućim fondovima Europske unije	Broj Operativnih struktura	0	MFIN	5	5	5
	1.4.1.4. Broj operativnih struktura koje su dobile dozvolu od Europske komisije za upravljanje budućim fondovima Europske unije	Odluka Europske komisije o prijenosu ovlasti od strane Europske komisije institucije dobivaju dozvolu za rad	Broj Operativnih struktura	0	MFIN	0	5	5
1.4.2. Priprema projekata u iznosu iznad dodijeljenih alokacija 2012 -2013	1.4.2.1. Iznos sredstava iz projektnih prijedloga u odnosu na dodijeljena sredstva za razdoblje 2012-2013	Priprema kvalitetnih projekata je neophodna kako bi se iskoristila dodijeljena sredstva iz fondova Europske unije, a pripremom projekata u iznosu iznad dodijeljenih sredstava pruža se mogućnost veće apsorpcije	%	n/a	MFIN / SDURF	80	130	130

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.4.3. Učinkovita implementacija projekata i kvalitetno financijsko upravljanje	1.4.3.1. Zapošljavanje adekvatnog broja ljudi u institucijama predviđenima u provedbi IPA i budućih fondova Europske unije	Dovoljan broj ljudi, tj. broj ljudi u skladu s analizom radne opterećenosti, neophodan je za učinkovitu provedbu projekata i kvalitetno financijsko upravljanje	Broj zaposlenika	665	MFIN	791	870	927
	1.4.3.2. Iznos ugovorenih u odnosu na dodijeljena IPA sredstava, tj. sredstva iz potpisanih financijskih sporazuma i odobrenih operativnih programa za razdoblje 2007-2011	Što veći iznos ugovorenih sredstava jedan je od pokazatelja uspješnog funkcioniranja sustava za upravljanje sredstvima iz fondova Europske unije	%	IPA I : 17,29%	MFIN / ostala tijela uključena u provedbu i upravljanje EU programima	43,00%	64,00%	82,00%
				IPA II : 8,33%		42,00%	63,00%	85,00%
				IPA III : 2,51%		55,31%	77,38%	100,00%
				IPA IV : 18,15%		54,70%	77,14%	100,00%
				IPA V : 0,00%		59,43%	79,52%	100,00%
	1.4.3.3. Iznos isplaćenih u odnosu na dodijeljena IPA sredstava za razdoblje 2007-2011	Što veći iznos isplaćenih sredstava jedan je od pokazatelja uspješnog funkcioniranja sustava za upravljanje sredstvima iz fondova Europske unije	%	IPA I : 8,54%	MFIN / ostala tijela uključena u provedbu i upravljanje EU programima	30,00%	50,00%	65,00%
				IPA II : 5,06%		50,00%	60,00%	75,00%
				IPA III : 0,43%		19,41%	55,31%	77,38%
				IPA IV : 4,06%		18,00%	54,70%	77,14%
				IPA V : 0,00%		21,66%	59,43%	79,52%
	1.4.3.4. Broj odobrenih Strategija organizacijskog razvoja od strane Europske komisije	Tijela uključena u provedbu pojedinih Operativnih programa, kao i ona s horizontalnim zadaćama, bila su dužna izraditi svoju Strategiju organizacijskog razvoja u kojoj su definirali trenutno stanje svoje osposobljenosti za upravljanje fondovima Europske unije i dali plan izgradnje punog kapaciteta do trenutka članstva u EU	Broj strategija	0	MFIN / SDURF	7	7	7

Načini ostvarenja	Pokazatelj rezultata (output)	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2011.	Ciljana vrijednost 2012.	Ciljana vrijednost 2013.
1.4.4. Priprema programskih dokumenata za korištenje budućih sredstava Europske unije	1.4.4.1. Odobren Nacionalni strateški referentni okvir 2012 - 2013 od strane Europske komisije	Nacionalni strateški referentni okvir je temelj za korištenje sredstava EU do kraja aktualne financijske perspektive EU (2007. - 2013.)	Broj NSRO-a	0	MFIN / SDURF	1	1	1
	1.4.4.2. Broj odobrenih operativnih programa za korištenje budućih fondova Europske unije od strane Europske komisije	Svaka Operativna struktura dužna je pripremiti Operativni program kojim definira prioritete i mjere prihvatljive za korištenje sredstava iz fondova Europske unije	Broj Operativnih programa	0	MFIN / SDURF	5	5	5
1.4.5. Sustavna i koordinirana edukacija o korištenju sredstava Europske unije, tijela uključenih u sustav upravljanja i ostalih potencijalnih korisnika sredstava	1.4.5.1. Postotak novih zaposlenika u sustavu upravljanja programima Europske unije koji su prošli tzv. uvodni trening po zapošljavanju	Svi novi zaposlenici u sustavu upravljanja programima Europske unije trebaju proći uvodni trening u skladu s propisanim procedurama	%	n/a	MFIN	100	100	100
	1.4.5.2. Postotak zaposlenika, koji rade u sustavu upravljanja programima Europske unije duže od godinu dana, koji su bili u promatranom razdoblju na dodatnom usavršavanju i treninzima	Za svakog zaposlenika u sustavu upravljanja programima Europske unije se na početku godine priprema trening plan u skladu sa zaposlenikovim potrebama za dodatnim usavršavanjem	%	n/a	MFIN	75	75	75

